



Өлмәт муниципаль районы  
Бишмунча авыл Советының  
2022 елның 26 маендагы 46 номерлы  
карарына 1 нче кушымта

Өлмәт муниципаль районы  
Бишмунча авыл җирлеге территориясендә  
җирләү эшен оештыру турында нигезләмә

## I БҮЛЕК. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

### 1 ӨЛЕШ. ХОКУКИЙ ЖАЙГА САЛУ ПРЕДМЕТЫ

1. Өлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Җирләү һәм җирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль закон (алга таба – 8-ФЗ номерлы федераль закон) нигезендә эшләнә, СанПиН 2.1.3684-21, «Шөһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрен карап тотуга, халыкны эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, җитештерү, жәмәгать биналарын эксплуатацияләүгә, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактик) чаралар оештыру һәм үткөрүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр» Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 3 номерлы карары (алга таба – СанПин 2.1.3684-21), Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Бишмунча авыл җирлеге Уставы белән Өлмәт муниципаль районының Бишмунча авыл җирлеге территориясендә, шул исәптән Өлмәт муниципаль районының Бишмунча авыл җирлеге территориясендә җирләү эшен оештыру белән бәйлә мөнәсәбәтләргә жайга сала:

- 1) зиратларның эшчәнлек тәртибен билгели;
- 2) җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен билгели.

2. Өлмәт муниципаль районының Бишмунча авыл җирлегендә (алга таба - авыл җирлеге), Бишмунча, Кама-Елга, Ак-Чишмә, Бахчасарай, Кызыл Кичү авылларындагы зиратлар җирләү урыны булып торалар. Мәрхүмнең ихтыяры белдерелмәгән очракта, гамәлләрне хәл итүгә хатыннары, якин туганнары (балалары, ата-аналар, уллыкка алынган балалары, туганнары, бертуган апалары, туганнары, оныклары, бабай, әбиләр), башка туганнары яки вафат булган затның законлы вәкиле, ә алар булмаганда мәетне күмүне үз өстенә алган башка затлар (яисә җирләү эше мәсьәләләргә буенча махсуслаштырылган хезмәт башкара) хокуклы.

Зират җирле үзидарә органы карамагында.

Авыл җирлеге территориясендә зиратларның эшчәнлегә гражданнар тарафыннан мөстәкыйль рәвештә башкарыла.

3. Бу Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр җирләү һәм җирләү эше турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

### 2 ӨЛЕШ. ЖИРЛӘУ ЭШЕН ОЕШТЫРУ НИГЕЗЛӘРЕ

4. Җирлек территориясендә җирләү эшен оештыру Өлмәт муниципаль районының Бишмунча авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан башкарыла.

5. Жирлектә жирләү мәрхүмнең мәетен жирләү юлы белән башкарыла.

6. Жирлек территориясендә жирләү урыннары, этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә, үлгән кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) күмү өчен аларда төзелә торган зиратлар булган жир участкалары рәвешендә оештырыла.

7. Жирлек территориясендәге зиратлар ижтимагый булып санала.

8. Жирләү эше өлкәсендә вәкаләтле орган:

1) 8-ФЗ номерлы федераль закон һәм САНПИН 2.1.3684 21 нигезендә зиратны урнаштыру өчен жир кишәрлеге бирә;

2) мәрхүмне зиратта жирләү өчен жир участогы бирә;

3) күмелгән урыннарны исәпкә алу (теркәү) кенәгәсендә исәпкә алу алып бара;

4) жирләү эшен оештыру мәсьәләләренә кагылышлы агымдагы документларны саклауны тәэмин итә;

5) зиратны төзекләндерү һәм карап тоту эшләрен оештыра;

6) Россия Федерациясе законнары нигезендә жирләү эшен оештыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

7) жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеге нигезендә, Россия Федерациясе Пенсия фондының, Россия Федерациясе Социаль иминият фондының тиешле бүлекләре, шулай ук Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары белән килешенеп күрсәтелә торган хезмәтләрнең хакын раслый.

## II БҮЛЕК. ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕ ТӘРТИБЕ

### 3 ӨЛЕШ. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР ҺӘМ ЗИРАТЛАРНЫ ТЕРРИТОРИАЛЬ ЗОНАЛАШТЫРУ

9. Зиратлар, санитар һәм экологик таләпләрне үтәп, күрсәтелгән максатларда бирелгән жир кишәрлекләрендә вәкаләтле орган тарафыннан оештырыла.

10. Зират территориясе түбәндәге зоналарны карап тотарга тиеш:

1) административ-хужалык зонасы.

Административ-хужалык зонасында хужалык ихтыяжлары өчен китерелгән су белән тутырылган су савыты, каберләренә карау өчен инвентарь, жәмәгать бәдрәфе каралган;

2) ритуаль зона.

Ритуаль зонада матәм һәм матәм йолалары уздыру өчен матәм павильоны урнаштырыла;

3) күмү урыннары.

Жирләү зонасы зиратның төп функциональ-территориаль зонасы булып тора, ул юл челтәре ватылган рәткә бүленгән территория һәм һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар.

Зират территориясе коймаланырга тиеш.

### 4 ӨЛЕШ. ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕН ОЕШТЫРУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

11. Зират территориясе жиһазландырылачак:

1) рәсми белдерүләренә, эш режимын, шулай ук башка кирәкле мәгълүматны урнаштыру өчен стенд;

2) 65 СанПиН 2.1.3684 21 пункты нигезендә жиһазланган каты коммуналь калдыкларны жыю өчен контейнер майданчыклары.

12. Зират май аеннын алып сентябрь аена кадәр көн саен 9дан 19 сәгатькә кадәр һәм октябрь аеннын апрельгә кадәр 9 дан 17 сәгатькә кадәр ачык.

13. Зиратка килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.
14. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:
- 1) жирләү урыннарын, һәйкәлләрне, истәлекле билгеләрне, кабер һәм мемориаль корылмаларны, зиратларны жимерү, юк итү, территорияне чүпләү;
  - 2) яшел үсентеләрне жимерергә яки юк итәргә;
  - 3) хайваннарны йөртәргә;
  - 4) янғын куркынычсызлыгы таләпләрен бозарга;
  - 5) балчык һәм ком чыгару, агач кисү;
  - 6) әлеге Нигезләмәнең 16, 17 пунктларында күрсәтелгән автотранспорт чараларыннан тыш, автомобильләрдә, мотоциклларда, велосипедларда, мотороллерларда хәрәкәт итәргә;
  - 7) ябылганнан соң зират территориясендә йөрү.
15. Зиратка килүчеләргә каберләрне карау өчен зиратта булган инвентардан бушлай файдалану мөмкинлегенә бирелә.
16. Гәүдә белән табут ташый торган транспорт чарасы, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт зират территориясенә тоткарлыксыз бару хокукына ия.
17. Инвалидлар зират территориясенә шәхси автотранспортта йөрү хокукына ия.
18. Жирләү участогын төзекләндерү өчен материаллар китерүче транспорт чарасын йөртү рөхсәт ителә.

#### 5 ӨЛЕШ. КҮМҮ УРЫННАРЫН УРНАШТЫРУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

19. Жирләү урыннары каберлекләр рәвешендә мәетне күмү өчен жир участогы бирү юлы белән оештырыла.
- Каберне эзерләү һәм жир кишәрлегендә күмү хокукын раслаучы документ-вәкаләтле орган тарафыннан жирләү турында белешмә (нигезләмәнең 1 нче кушымтасы) тора.
20. Жирләү урыннары, законнар нигезендә билгеләнгән каберлекләрне эзерләү кагыйдәләрен һәм исәпкә алып урнаштырыла.
21. Жирләү өчен бирелә торган жир кишәрлегенең мәйданы 3 кв. м. артык түгел.
22. Жирләү турында мәрхүмнең ихтыярын үтәү «Жирләү һәм жирләү эше турында» 8-ФЗ номерлы Федераль законның 5, 6, 7 мaddәләрен исәпкә алып башкарыла.
23. Кабернең тирәнлегенә 2 метрдан да ким булмаска тиеш.
24. Зират территориясендәге каберлекләрне исәпкә алу (теркәү) каберлекләрне исәпкә алу кенәгәсендә вәкаләтле орган тарафыннан башкарыла. (Нигезләмәнең 2 нче кушымтасы).
25. Каберлекләрне исәпкә алу (теркәү) китабы ел саен төзелә һәм вәкаләтле орган тарафыннан жирләүгә теркәү номерларын өзлексез бирү ысулы белән үткәрелә.

#### III БҮЛЕК. ЖИРЛӘУ УРЫННАРЫН КАРАП ТОТУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ 6 ӨЛЕШ . ЗИРАТЛАРНЫ КАРАП ТОТУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

26. Зиратлар, Нигезләмәнең II бүлегендә каралган таләпләрне исәпкә алып, санитар һәм экологик таләпләргә туры килә торган хәлдә булырга тиеш.
27. Зиратны карап тоту вәкаләтле орган тарафыннан «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге



Өлмәт муниципаль районы Бишмунча  
авылы җирлеге территориясендә күмү  
эшләрен оештыру турындагы  
Нигезләмәгә 1 нче кушымта

### КҮМҮ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӨ

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ ел.

№ \_\_\_\_\_

Бирелде \_\_\_\_\_  
(жирләү өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта); юридик затның тулы исеме (юридик зат өчен).

Жирләү өчен (күмү) \_\_\_\_\_  
(вафат булган кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы-булган очракта)  
Жирләү датасы \_\_\_\_\_

Жирләү урыны \_\_\_\_\_  
(зират исеме, адресы),

Алдым: \_\_\_\_\_  
(фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), таныклык алган затның имзасы)

Бишмунча авыл җирлеге башлыгы  
МП

-----  
*Корешок*

Жирләү турында таныклык « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ ел № \_\_\_\_\_ алдым

\_\_\_\_\_  
(күмү өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы-булган очракта)  
(юридик затның тулы исеме)

\_\_\_\_\_  
(жирләү өчен җаваплы затның яшәү урыны (юридик затның урнашу урыны)

\_\_\_\_\_  
(жирләү өчен җаваплы зат (юридик зат) контакт телефонны  
Жирләү өчен җаваплы зат вазыйфалары миңа аңлатылды һәм  
аңлашылды \_\_\_\_\_  
(күмү өчен җаваплы зат имзасы (мөрәжәгать итүче вәкиле)

Корешок Бишмунча авыл җирлеге башкарма комитетында күмелгән урыннарны  
исәпкә алу (теркәү) китабы составында саклана.

